Nu testa niciodată adîncimea apei cu ambele picioare! *(anonim)*

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

23 aprilie 2010

Anul IX

nr. 14 (321)

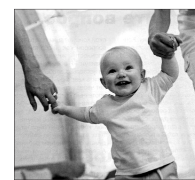
8 pagini – 2,50 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Legislaţia privind alegerile parlamentare mai presus decît Constituţia

Patraş MIHAI

Cu cîteva decenii în urmă se povestea despre un caz curios. Aflîndu-se într-o vizită în Georgia, Leonid Ilici a decis să afle mai multe detalii despre funcţionarea pieţei de produse agricole de acolo. Plimbîndu-se prin piaţa din Tbilisi, s-a oprit la un moment dat vizavi de un georgian, pe masa din faţa căruia era un harbuz. Secretarul general se uită mai întîi la harbuz, apoi la stăpîn, parcă dorind să întrebe ceva. Dar georgianul i-o ia înainte:

– Alegeţi, alegeţi, dragă tovarăşe Leonid Ilici!

– Cum să aleg, dacă văd doar un singur harbuz? răspunde mirat secretarul general.

– Leonid Ilici! Dumneavoastră, de asemenea, sînteţi de unul singur (în buletinele electorale) de cca două decenii, dar noi, poporul, doar pe Dumneavoastră vă alegem! ia răspuns zîmbind georgianul.

Astfel, să nu se pomenească în situaţia în care s-ar fi pomenit secretarul general ca cetăţean, alegătorul nostru în scrutinul electoral trebuie să poată alege conducerea ţării (parlamentul). Dar pentru aceasta autorităţile publice trebuie să garanteze cetăţeanului cu drept de vot posibilitatea respectivă. În cele ce urmează ne vom axa asupra unor propuneri, care, în viziunea noastră, ar permite alegerea unui Parlament mai bun, mai profesionist, deoarece în mare parte problemele existente în societate, în ultima instanţă, de la... **Parlament se trag**. Acest organ, după ce este instaurat, numeşte Guvernul, miniştrii şi şefii de departamente, alege preşedintele ţării etc.

Pe de o parte calitatea Parlamentului depinde de calitatea „ofertei" candidaturilor propuse, iar pe de altă parte, de alegători (care adeseori devin alergători). Întrucît alegătorii sînt cei care sînt, ei nu pot fi schimbaţi, ci doar „un pic" mai bine informaţi, pregătiţi, educaţi, convinşi, sprijiniţi etc. Ca rezultat, rezultă că în proporţie decisivă, calitatea organului suprem legislativ depinde de pretendenţii la funcţia de deputat, precum şi de mecanismul de selectare, gradul de respectare a acestuia şi a legislaţiei în cauză. În acest caz trebuie recunoscută axioma potrivit căreia orice domeniu de activitate poate fi realizat eficient, dacă este înfăptuit de persoane cu anumite capacităţi. Aşadar, este foarte important ca doritorii potenţiali în cauză să corespundă anumitor cerinţe calificaţionale (studii, experienţă, rezultate obţinute în activitatea precedentă etc.).

O problemă majoră o reprezintă vîrsta la care poţi fi ales. Actuala normă aberantă, conform căreia candidatul poate fi ales deputat de la 18 ani, este o vechitură ex-sovietică. Atunci „sovietul suprem" de fapt nu era parlament în sensul direct al acestui cuvînt. Totul se decidea de partid, iar ex-sovietul suprem se convoca o dată pe an (în noiembrie-decembrie, pe parcursul a 2-3 zile) pentru a „vota bugetul" şi a primi ca mulţumire cîte o căciulă de piele la un preţ simbolic (pe atunci aceasta fiind un mare deficit). Bătrînii bolşevici aveau nevoie de comsomoliste în fostul soviet suprem pentru a fi distraţi de către tinere. Acum parlamentul (se consideră că) este unul profesionist. Or, a deveni profesioniost la 18 ani mai ales în politică, este puţin probabil. În acest context, devine necesară perfecţionarea Codului electoral care ar trebui să prevadă că doritorii de a fi printre cei mai buni aleşi ai poporului trebuie să aibă o anumita experienţă, adică vîrsta celor care pretind să fie aleşi trebuie majorată cu încă, cel puţin, 7 ani (de acasă şi de la lucru), adică minim pînă la 25 de ani, sau, mai bine, pînă la 28 de ani (vîrsta abandonării comsomolului). În lumea civilizată nu există deputaţi/ senatori de vîrstă comsomolistă, oricît de frumoşi ar fi pretendenţii propuşi.

Candidatul la funcţia de deputat trebuie obligatoriu să aibă studii superioare absolvite nu doar pe note de „3" sovietic (sau „5" ori „6" moldovenesc). În parlamentele anterioare au existat pînă la 4-5 deputaţi fără studii (superioare). În astfel de cazuri apare o întrebare firească: cum poate cineva să conducă pe cei care au studii (de ex. din Guvern, ministere etc.), de către cineva (deputat/ conducător) fără studii? Indiscutabil, studiile superioare reprezintă o calificare. Într-una din listele electorale ale unui fost „partid" la alegerile din 5 aprilie 2009 cca 25% din „candidaţi" erau studenţi. În cazul în care candidaţii (studenţi) deveneau deputaţi, apărea întrebarea: ce ar trebui să facă aceşti tineri „deputaţi" – să absolvească mai întîi studiile superioare sau să-l înveţe şi să-l controleze pe rectorul instituţiei în care învaţă sau pe Ministrul Educaţiei (care poate fi chiar profesor universitar), în ce mod acesta gestionează procesul de învăţămînt în ţară? (Spre binele nostru, alegătorii au respins „partidul" respectiv).

Parlamentul nu este şi nici nu trebuie să fie/ să devină o **casă de odihnă sau un azil pentru bătrîni**. A fi parlamentar înseamnă a avea o capacitate decentă de muncă. Este cunoscut faptul că în RM vîrsta de pensionare (a bărbaţilor) constituie 62 de ani, iar la unele categorii chiar mai mică (la o speranţă de viaţă la naştere de 65 de ani). Pensionarea înseamnă pierderea parţială sau totală a capacităţii de muncă. Doreşti/ recunoşti sau nu, aşa este. De aceea, pentru a nu transforma o parte a organului suprem legislativ într-o povară pentru cei cu capacitatea de muncă redusă sau lipsită de o atare capacitate (chiar dacă anterior au avut-o), trebuie limitată vîrsta doritorilor de a figura în lista celor mai responsabili şi capabili (de muncă) fii ai poporului. Aşadar, vîrsta maximă a pretendenţilor poate fi stabilită la, cel mult, 70 de ani (ar putea fi şi mai mică, dacă ţinem cont de durata activităţii de 4 ani a acestei instituţii). Ar fi interesant un raport de activitate individuală a parlamentarilor pensionaţi (adică cu vîrsta peste 62 de ani). Ca un răspuns la întrebarea firească: ce s-ar fi întîmplat în ţară, dacă ei, deputaţii pensionari, n-ar fi făcut ceea ce (n-)au făcut timp de 4 ani? – alegerea în parlament a bărbaţilor cu vîrsta mult peste 62 ani şi a femeilor cu vîrsta de peste 57 ani poate însemna legiferarea şomajului parlamentar. În favoarea propunerii ca majoritatea parlamentarilor din RM să aibă vîrsta cuprinsă între 28 şi 62 ani, vîrstă ce asigură o productivitate înaltă, ne stau şi unele rezultate ştiinţifice socio-economice. Conform unor cercetări, relaţiile dintre persoană şi societate, din punctul de vedere al contribuţiei, eficienţei şi „remunerării", pînă la vîrsta de 27-28 ani cetăţeanul este subvenţionat de către societate. Persoanele cuprinse între 27-28 şi 32-33 ani au relaţii echivalente cu societatea, adică dau societăţii cam tot atît cît primesc de la ea. Cetăţenii cu vîrste cuprinse între 32-33 şi 57-58 ani au relaţii active, adică mai mult dau societăţii decît primesc de la ea. Respectiv, cei cu vîrsta între 57-58 şi 62-63 ani au, din nou, relaţii cu sold zero cu societatea. Iar cei mai mari (decît 62-63 ani), respectiv, sînt subvenţionaţi de către societate, adică de către cei (mai eficienţi) cu vîrstele cuprinse între 32-33 şi 62-63 de ani. Sînt evident nişte date medii bazate pe statistici reprezentative.

(Continuare în p. 3)

Flash

Curtea Constituţională: Vom pronunţa o decizie despre procedura de alegere a şefului statului în luna mai

Curtea Constituţională se va pronunţa asupra proiectelor Partidului Comuniştilor şi cel al Alianţei de guvernare, de modificare a articolului privind alegerea şefului statului, pînă la începutul lunii mai.

Potrivit Serviciului de presă al Curţii Constituţionale, proiectul PCRM va fi examinat pe 29 aprilie. Proiectul Alianţei pentru Integrarea Europeană va fi avizat pe 4 mai. Partidul Comuniştilor a propus alegerea şefului statului de către Parlament în trei tururi de scrutin.

Dacă primele două tururi de alegeri eşuează, PCRM propune ca în al treilea tur preşedintele să fie ales cu 52 de voturi. Proiectul Alianţei de guvernare prevede însă ca şeful statului să fie ales direct de popor.

Pentru modificarea Constituţiei în Parlament sînt necesare cel puţin 68 de voturi. Alianţa de guvernare are 53 de deputaţi, iar comuniştii – 43.

Moldova, lideră la plata datoriilor pentru cauzele pierdute la CEDO

Republica Moldova deţine întîietatea în rîndul ţărilor din Europa după sumele pentru achitare în cazurile pierdute la Curtea Europeană pentru Drepturile Omului (CEDO). Potrivit unui raport făcut public de CEDO, pentru cazurile pierdute Guvernul de la Chişinău trebuie să achite 14,2 mln euro. Pe locul doi se află România – 11,9 mln euro, urmată de Rusia – 7,25 mln euro, Turcia – 6,1 mln euro, Italia – 4,2 mln euro. Suma totală a plăţilor spre achitare ajunge la 53,6 mln euro. Moldova mai este lider şi după plăţile pe cap de locuitor – 508 mii euro, urmată de Portigalia – 263 mii euro, Albania – 81 mii euro. Republica Moldova ocupă locul opt după numărul de plîngeri depuse la CEDO. În 2009, la CEDO au fost depuse circa 3,4 mii de plîngeri, iar Curtea a emis 30 de hotărîri. Potrivit raportului, Moldova nu respectă cel mai des articolul şase al Convenţiei Europene a Drepturilor Omului – „dreptul la un proces de judecată echitabil".

Eliminarea vizelor pentru moldoveni, susţinută de România şi Italia

Eliminarea vizelor pentru cetăţenii din Republica Moldova este unul dintre primele elemente ale unei acţiuni comune la nivel european, convenite de ministrul român al Afacerilor Externe, Teodor Baconschi, şi omologul său italian, Franco Frattini.

Cei doi oficiali s-au întîlnit la Roma, în cadrul unei întrevederi oficiale, la care au discutat mai multe iniţiative, printre care şi consolidarea cooperării în zonele de interes strategic pentru ambele ţări, cum ar fi Balcanii, Caucazul şi Europa Centrală.

Baconschi şi Frattini au purtat discuţii despre relaţiile Republica Moldova - Uniunea Europeană, despre securitatea energetică, Conferinţa Marea Adriatică - Marea Neagră, precum şi pe teme ale actualităţii internaţionale, cum ar fi reforma Consiliului de Securitate al ONU sau noul concept strategic al NATO.

Doi copaci de nuci, plantaţi la Chişinău în memoria soţilor Kaczynski

Doi pomi de nuc în memoria preşedintelui Poloniei Lech Kaczyinski şi soţiei acestuia, care şi-au pierdut viaţa în accidentul aviatic de la Smolensk, au fost sădiţi în parcul din faţa Liceului Academiei de Ştiinţe a Moldovei din Chişinău.

Iniţiativa aparţine elevilor care studiază la această instituţie de învăţămînt. Gestul elevilor supradotaţi constituie un omagiu adus de tinerii din Moldova savanţilor Lech Kaczyinski, doctor în drept, şi Maria Kaczynska, cercetător ştiinţific în economie.

Preşedintele Poloniei şi soţia acestuia şi-a pierdut viaţa, alături de alţi 94 de oficiali poloni, într-un accident aviatic produs lîngă oraşul rus Smolensk. Cuplul prezidenţial a fost înmormîntat duminică, 18 aprilie.

„Moldtelecom" preconizează anul curent să majoreze tarifele la telefonia fixă locală

Întreprinderea de Stat „Moldtelecom" preconizează anul curent să majoreze tarifele la telefonia fixă locală şi să reducă costul convorbirilor internaţionale, a comunicat marţi Sergiu Sîtnic, directorul general al Agenţiei Naţionale pentru Reglementare în Comunicaţii Electronice şi Tehnologia Informaţiei (ANRCETI). Acest fapt se va produce în etapa a treia ordinară a realizării Planului de rebalansare a tarifelor.

Sîtnic a amintit că etapele precedente, realizate din 2004 pînă în 2006, au dat un impuls dezvoltării activităţii operatorilor alternativi de telefonie fixă. După suspendarea rebalansării tarifelor, s-a produs stagnarea pieţei, unde cota SA „Moldtelecom" la volumul vînzărilor constituie 98,11%, iar la numărul de abonaţi – 97,5%.

Şeful ANRCETI a remarcat necesitatea ajustării tarifelor la costul real şi excluderea subvenţionării încrucişate. În prezent, tarifele la comunicaţiile locale sînt diminuate, iar la cele internaţionale, dimpotrivă, sînt exagerate.

Persoanele intern strămutate între Chişinău şi Tiraspol

Potrivit Organizaţiei Naţiunilor Unite, persoanele intern strămutate sînt acele persoane sau grupuri de persoane care au fost forţate sau obligate să îşi părăsească locul de trai pentru a evita un conflict armat, situaţii de violenţă în masă, încălcări ale drepturilor omului sau calamităţi naturale sau artificiale şi care nu au traversat hotarul statului căruia îi aparţin.

În Republica Moldova există cîteva acte normative care constituie cadrul juridic al problemelor persoanelor intern strămutate (alţii îi numesc „refugiaţi"), şi anume: Constituţia Republicii Moldova, Legea cu privire la azil nr. 270-XVI din 18.12.2008 ş.a., dar şi tratatele internaţionale cu privire la drepturile omului în general, ratificate de către Republica Moldova, cum ar fi Convenţia ONU cu privire la refugiaţi.

Chiar dacă confruntările politice şi armate ce au avut loc în stînga Nistrului în anul 1992 au provocat apariţia persoanelor intern strămutate pe parcursul anilor 1992-2010, constatăm, cu părere de rău, că statul Republica Moldova nu are un registru unic de evidenţă a acestor persoane prin care să ţină sub control problemele cu care se confruntă această categorie de persoane.

O problemă majoră a acestor persoane rămâne să fie şi astăzi restituirea proprietăţilor care au rămas în stînga Nistrului. Din păcate, din cauză că acest conflict nu este rezolvat, nu este posibilă restituirea proprietăţilor. Însă, cu regret, lipsesc acţiuni din partea statului în restituirea proprietăţilor persoanelor intern strămutate care au rămas în stînga Nistrului. După cum declară statul, aceasta va fi posibilă odată ce va fi rezolvată problema politică.

Cu toate acestea, la data de 21 octombrie 1993, Guvernul Republicii Moldova a emis hotărîrea nr. 658 privind asigurarea cu spaţiu locativ a cetăţenilor care au fost forţaţi să îşi părăsească locul de trai din raioanele de est ale Republicii Moldova, unde se stipulează că familiile persoanelor intern strămutate vor primi spaţiu locativ în următorii 5 ani, adică pînă în 1998.

Marea majoritate a cadrelor didactice de la Universitatea de Stat din Tiraspol cu sediul la Chişinău s-au stabilit cu traiul în oraşul Chişinău, trăiesc şi astăzi în camere mici ale căminelor, neavînd condiţii elementare de trai. Unii din ei, pînă în prezent, nu şi-au reunificat familiile şi continuă să se deplaseze regulat la Tiraspol şi înapoi la serviciu.

Consiliul Municipal Chişinău a informat Comitetul Helsinki pentru Drepturile Omului din Republica Moldova că pînă în anul 2001 persoanele intern strămutate erau înregistrate la nivel naţional, dar din anul 2001 pînă în prezent doar Consiliul Municipal îi înregistrează şi le oferă spaţiul dat. În acelaşi timp, în anul 2008 a fost dat în exploatare un bloc locativ destinat categoriei date de persoane, iar în prezent este pregătit spre a fi dat în exploatare un nou bloc locativ. Totuşi, în lista persoanelor intern strămutate la acest bloc nu sînt incluse persoanele de la Universitatea de Stat de la Tiraspol, care sînt în total în număr de 124, însă doar 24 din ele s-au adresat la Comitetul Helsinki cerînd reprezentarea acestora în faţa autorităţilor locale în vederea garantării dreptului la un trai decent.

Consiliul Municipal Chişinău ne-a informat la 29.01.2010 că acesta a examinat cererile Comitetului Helsinki de a include persoanele sus-menţionate în listele persoanelor care au nevoie de îmbunătăţirea condiţiilor de trai. Acesta ne-a informat că dosarele acestor persoane au fost examinate de către Comisia specială privind categoria dată şi că aceste persoane vor fi incluse în rîndul general în vederea primirii spaţiului locativ pentru anul 2010, ci nu în rîndul special de care ar trebui să beneficieze.

Din aceste considerente, Comitetul Helsinki este de părere că Consiliul Municipal trebuie să le acorde locuinţe în primul rînd persoanelor intern strămutate de la Universitatea din Tiraspol, căci acestea aşteaptă din anul 1992 să li se ofere un spaţiu locativ adecvat. Ţinem să menţionăm că în acest mod statul Republica Moldova discriminează aceste persoane, fiind profesori universitari cu titluri didactice şi ştiinţifice, dar care în mod independent de voinţa lor au fost forţate să îşi părăsească locurile de trai, familiile şi rudele, în comparaţie cu persoanele intern strămutate care, obţinînd statutul dat în anii 1998-2004, au primit apartamente în blocurile locative noi (repartizate pe str. Ginta Latină nr. 11/3, str. Mircea cel Batran nr. 5/3, str. Igor Vieru nr. 16 din oraşul Chişinău).

Astfel, Guvernul Republicii Moldova, precum şi autorităţile locale, în mod continuu încalcă dreptul la proprietate al persoanelor intern strămutate, drept stipulat prin articolul 46 din Constituţia Republicii Moldova, dar şi prin articolul 1 al Protocolului 1 la Convenţia Europeană a Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale.

Comitetul Helsinki pentru Drepturile Omului din Republica Moldova recomandă Consiliului Municipal să li se acorde în regim de urgenţă persoanelor menţionate spaţiu locativ adecvat, în scopul evitării cheltuielilor suplimentare de examinare a cazurilor prin intermediul instanţei de judecată.

Teodor CÂRNAŢ, director Comitetul Helsinki

UE ne recomandă concurenţa sănătoasă

Autorităţile moldovene trebuie să adopte o nouă lege privind protecţia concurenţei, dacă doresc să se alinieze la standardele Uniunii Europene în domeniu, deoarece actuala legislaţie nu rezistă criticii şi nu se pretează armonizării. Concluziile aparţin unor experţi europeni, autorii studiului „Legislaţia şi politica RM în domeniul concurenţei", lansat marţi la Chişinău.

Autorii studiului, Eugene Stuart şi Abel Mateus, constată că legislaţia actuală a RM în domeniul concurenţei are foarte multe lacune, procesul de armonizare cu normele UE a decurs lent şi anevoios, iar autoritatea care reglementează problemele din domeniu, Agenţia Naţională pentru Protecţia Concurenţei, a fost creată tîrziu şi s-a confruntat cu o serie de constrîngeri în activitatea sa. Toate acestea sînt o consecinţă a faptului că nu a existat destulă voinţă politică pentru a schimba lucrurile, susţin experţii europeni. Aceştia recomandă autorităţilor să înceapă reforma cu adoptarea unei legislaţii noi.

Eugene Stuart a menţionat însă că simpla adoptare a unei legislaţii bune nu este suficientă pentru dezvoltarea unei economii de piaţă veritabile, care să asigure condiţii de concurenţă sănătoasă şi eficientă pentru agenţii economici, preţuri mici, calitate şi varietate de produse şi servicii - pentru consumatori, precum şi un mediu favorabil investiţiilor străine. „Legislaţia trebuie să fie sprijinită de politici şi strategii clare şi coerente, implementate de o agenţie modernă, care să asigure o activitate credibilă şi transparentă şi rezultate vizibile", a spus E. Stuart. În context, directoarea ANPC, Viorica Cărare, a declarat că proiectul noii legi va fi definitivat şi lansat pentru dezbateri publice pînă la sfîrşitul anului. O încercare anterioară de a moderniza legislaţia a eşuat, proiectul de modificări, care trecuse de două lecturi în parlament, nefiind promulgat de fostul preşedinte V. Voronin, a mai spus V. Cărare.

Ambasadorul Dirk Schubel, şeful Delegaţiei UE în RM, a subliniat importanţa studiului în contextul negocierilor privind Acordul de asociere dintre UE şi RM, demarate deja şi, în perspectiva apropiată, a Acordului de comerţ liber aprofundat şi cuprinzător. „Concurenţa şi ajutorul de stat sînt două domenii-cheie şi dintre cele mai dificile în procesul de negocieri", a spus D. Schubel, făcînd referire la experienţa altor ţări. O părere similară a exprimat şi Valeriu Gheorghiu, şeful Direcţiei pentru integrare europeană a Ministerului de Externe, care a remarcat utilitatea studiului, ce oferă nu doar o analiză a legislaţiei RM în comparaţie cu normele europene, dar şi recomandări aplicabile, inclusiv un model de lege naţională conformă cu acquis-ul comunitar.

Studiul a fost elaborat în cadrul Proiectului „Suport pentru implementarea acordurilor dintre RM şi UE", finanţat de UE, care şi-a început activitatea la Chişinău în august 2008, fiind operaţional pînă la finele anului 2010. Costul proiectului este de 5,3 milioane de euro. În cadrul acestuia urmează să apară alte 16 studii similare.

Legislația privind alegerile parlamentare mai presus decît Constituția

(Continuare din p. 1)

Dar nu trebuie să fim încăpățînați și să nu recunoaștem realitățile.

Pentru deputații de vîrstă pensionară am mai propune următorul mod de remunerare. În cazul în care aceștia își mai mențin capacitatea de muncă, demonstrată prin rezultate individuale, să li se păstreze (doar) indemnizația de deputat. Iar în cazul în care ei nu mai pot activa eficient, atunci logic ar fi să li se plătească pensia respectivă cuvenită deputatului. Considerăm că propunînd persoane de vîrstă pensionară pentru a fi aleși în parlament, unde se cere o muncă intensivă și calificată, alegătorii sînt puși în situația de a încălca legislația muncii (prin alegerea/ obligarea unor persoane cu vîrstă pensionară la o muncă grea și extrem de responsabilă). Sîntem de părerea că ar fi util și bine ca fiecare deputat să întocmească anual rapoarte privind activitatea sa profesională. Alături de altele, informațiile în cauză ar putea fi utile pentru luarea deciziei privind posibila continuare a activității parlamentare la eventualele alegeri viitoare.

După noi, propunerea de a diminua vîrsta alegătorilor de la 18 ani la 16 este una benefică și judicioasă. Tinerii cu vîrsta cuprinsă între 16-18 ani nu sînt doar mai mobili decît cei cu vîrsta de peste 80 sau 90 de ani, ci și mai bine pregătiți, mai capabili, mai bine informați, orientați spre viitor. În mod firesc, o bună parte din populația cu vîrstă înaintată nu va putea aprecia peste 4 ani activitatea parlamentului pe care l-au ales. Cota celor care de fapt participă la alegeri dintre acești longevivi, din motive firești, este una simbolică, nedeterminantă. Deci trebuie stabilit și un plafon pînă la care cetățenii au obligațiunea morală de a participa la alegerile parlamentare. Reieșind din posibilitățile fizico-biologice reale (speranța de viață la naștere a femeilor în RM este de 72, iar în Japonia, Hong Kong, Franța – de 85-86 ani pentru femei, respectiv 78-79 pentru bărbați sau cu 13-14 ani mai mult), considerăm că vîrsta-plafon al votanților noștri de, pînă la 75 ani, de exemplu, ar fi suficientă. Această propunere trebuie înțeleasă în felul următor: **toți cei care în ziua scrutinului au o vîrstă de peste 75 ani au în continuare dreptul la vot, pot vota**, dar nu toți dintre acești „longevivi" se includ automat în lista numărului total al alegătorilor potențiali. Adică, numărul total potențial al alegătorilor se constituie din populația cu drept de vot cuprinsă între 16 și 75 ani, plus toți cei cu vîrsta de peste 75 ani, **care de fapt au votat**. Acceptarea acestei propuneri ar reflecta mai real situația noastră, cu cel mai redus nivel și durată de viață din Europa.

Problema creșterii participării la votare este deosebit de importantă. Ea poate fi soluționată prin cîteva căi, una dintre acestea fiind includerea unei **plăți/ indemnizații individuale legale** pentru votanți, **chiar în secția de votare**. Acești bani de *X* lei se plătesc **imediat după votare**. E mai bine stabilirea unei plăți de la buget de către stat, **cu conținut politic neutru**, **decît existența de fapt a diferitor mite electorale promovate de diverse partide (sau „partiduțe")**.

Din cauza imperfecțiunii legislației, divizării forțate din exterior a teritoriului RM, emigrării unei părți semnificative din electorat, parlamentele de după 1994 n-au fost suficient de reprezentative. În vederea asigurării unei reprezentativități decente, este deosebit de importantă adoptarea unor decizii și luarea/ aplicarea unui sistem de măsuri, care ar asigura participarea la scrutinul electoral a majorității emigranților de muncă, mai ales în condițiile în care cca 1/3–2/5 din votanți se află în afara RM. Alături de varianta votului electronic, despre care s-a amintit în ultimul an, în calitate de măsură suplimentară ar putea servi beneficierea de un grant european (UE) special destinat recuperării costurilor de drum tur-retur ale persoanelor aflate la muncă provizorie în străinătate. Compensarea costurilor (biletelor avia, tren, auto etc.) ar putea fi efectuată cetățenilor RM nemijlocit în ziua și locul votării. O măsură de felul acesta o considerăm necesară și posibilă, suplimentară la deschiderea unor puncte noi de votare în străinătate. Iar rezultatele obținute vor fi mult mai importante decît costurile transportului legate de sosire-plecare. (Uneori în același scop se propune penalizarea pentru neparticipare la vot. Considerăm că încurajarea participării este mai adecvată decît descurajarea neparticipării.)

Însă trebuie conștientizat faptul că, capacitatea „de absorbție" a punctelor (inclusiv adăugătoare) de votare care se impun, **oricum va rămîne cu mult sub numărul total al emigranților noștri**. De exemplu, conform estimărilor, doar în Moscova lucrează peste 300 mii cetățeni moldoveni. Deschiderea în scopuri electorale a 30-50 puncte noi de votare în acest oraș ar fi imposibilă.

Pentru a promova în organul legislativ persoane cît mai competente, capabile, responsabile ar fi bine revenirea la practica din 1990 privind alegerea deputaților pe circumscripții teritoriale. Într-o atare situație nu ar fi propuse/ alese în unele formațiuni persoane „de umplutură", ci doar cele care au ieșit învingătoare în competiție directă și publică. Orice neajunsuri ar putea fi inventate împotriva acestei metode, utilizate în lumea civilizată, ele vor fi totuși mai mici decît multiplele lacune ale metodei „pe liste". Partidele electorale vor putea înainta și susține candidați viabili în circumscripțiile electorale (teritoriale), alături de candidații „independenți". Ne dăm bine seama că cei care sînt (inclusiv cei de acum) în parlament, doresc ca și mai departe să rămînă acolo. De aceea unii dintre ei ar avea nevoie de „anumite garanții" de promovare. În calitate de „garanții de tranziție" ar putea servi următorul mecanism: alegerile viitoare, oricînd ar avea loc acestea, ar trebui să se realizeze pe circumscripții teritoriale în proporție de, cel puțin, 50%, restul – pe „liste" de partid, următoarele alegeri în proporție de 75:25, iar ulterioarele – în proporție de 100 la 100 pe circumscripții teritoriale. Astfel s-ar stabili relația directă și concretă dintre ales și alegători, cu toate consecințele benefice aferente. Greșeala pe care o comit mulți deputați constă în „dorința nebună" de a rămîne deputat cu orice preț.

Organizarea alegerilor pe principii teritoriale (cu anumite modificații) ar permite, de asemenea, să fie aleși și deputați concreți ai raioanelor din partea stîngă a Nistrului, care ar servi drept abilitați pentru soluționarea consecințelor războiului ruso-moldovenesc (din 1992). Aici avem de-a face cu un caz special. Amintim că primul parlament a declarat regiunea transnistreană ca fiind provizoriu ocupată de armata rusă.

Posibil că în anumite cazuri parțial și provizoriu „ar pierde" (formal) influența „liderii de partid", dar Parlamentul R. Moldova, Guvernul, poporul, alegătorii viitori (și nu „alergătorii" actuali) ar avea de cîștigat. E știut faptul: concurența generează calitatea.

Concepția alegerii parlamentului în baza unui sistem mixt, iar ulterior pe circumscripții teritoriale nu întotdeauna este susținută de o parte de deputați. Aceștia din urmă o susțin destul de ferm după ce nu au redevenit parlamentari. Numai alegînd 101 deputați adevărați, eficienți și patrioți, vom putea soluționa problemele acumulate.

În viziunea noastră, se impun și modificări în legislația privind partidele politice. RM nu are nevoie de „grupulețe", „partiduțe" și alte nimicuri politice, ci de 2-3, cel mult, 4 partide adevărate. Pentru aceasta urmează a fi ridicat gradual plafonul numeric al unei formațiuni, care pretinde a fi partid – pînă la 30-50 mii persoane. Reducerea numărului de formațiuni în cauză ar contribui la consolidarea societății, acum extrem de divizată. O altă variantă ar fi ca dreptul de a participa la alegeri să-l dețină doar formațiunile ce au un număr respectiv minim de membri. R. Moldova nu poate fi fărîmițată politic de indivizi ce nu au aptitudini în nici un domeniu, dar cred că de politica sînt buni, după ce prin infracțiuni grave au acumulat niște bani. Poți avea rezultate bune în politică doar dacă ai deținut rezultate recunoscute într-un alt domeniu. „Școala politică" de la noi încă nu e școală. Ea încă e grădiniță și nu se știe cînd o parte din „bobocei" se vor coace pentru școală. Legislația în general, inclusiv cea electorală, trebuie să contribuie la aceasta.

În parlament urmează a fi alese cît mai multe personalități, inclusiv pe domenii (în primul rînd, în cel economic și în cel juridic). Soluționarea problemelor economico-juridice și creșterea nivelului de viață este cea mai bună propagandă (pre)electorală. Acolo unde populația este dezinformată și trăiește prost, prin minciună, cîrma poate fi acaparată de diavolul comunist.

Necesitatea promovării în parlament a unor persoane înalt calificate o mai putem explica și în baza constatării faptului că cei mai pregătiți intelectuali au o frînă mai bună și sînt mai puțin corupți, mai puțin setoși de avere, mai aproape de legalitate în generarea valorilor materiale (adăugătoare).

Uneori se crede că a fi (candidat la funcția de) deputat este suficient ori să ai bani, ori să fii „bun/ bună de gură", adică brutal, adică specialist în a „lua peste picior".

A fi parlamentar (de la franțuzescul „parler" – a vorbi), alături de altele mai înseamnă și a putea vorbi ca lumea nu doar în română țării, ci și, cel puțin, în una din cele două limbi oficiale ale UE (engleza și franceza), Uniune spre care tindem (cel puțin din 2005). Aceste limbi nu trebuie tratate ca limbi străine, ci ca limbi de comunicare intracomunitară, limbi materne europene, limbi unionale.

Parlamentul ales din deputați calificați **poate să adopte (și să interpreteze) orice decizie a sa**, inclusiv Constituția, care formal se consideră a fi legea de bază. Pentru țări în curs de formare, legislația electorală/ Codul electoral, după noi, este superioară Constituției în sensul că Legea numită fundamentală se adoptă tot de Parlament, dar Parlamentul se constituie în baza legislației privind alegerile. Dacă aceasta din urmă va continua să aiba lacune, evident, și Legea fundamentală va fi imperfectă, mereu „cîrpibilă". Vom rămîne în discuții sterile, vom rămîne așa cum și sîntem pe ultimul loc în Europa. Un parlament alcătuit din deputați calificați conduce la urma urmei la o Constituție decentă, la o guvernare eficientă, la un nivel de viață mai sănătos, la abandonarea ultimului loc în Europa, apoi la îndepartarea de la „coadă".

Așadar, alegătorul nostru, dacă va avea oferte bune, responsabile, va alege corect. A vota înseamnă a alege. Dar dacă va trebui să aleagă „răul cel mai mic", atunci bine nu va fi. Ne aflăm într-o perioadă istorică, de mare cotitură, cînd costul erorii poate fi prea mare, irecuperabil, ireparabil. Responsabilitatea aici revine celor care se află actualmente în fruntea formațiunilor decidente. Anul 2009 a arătat că e posibil de luat decizii bune.

În loc de P.S. ***În ultimul timp unele persoane „de stînga" tot mai frecvent afirmă că la 7 aprilie 2009 ar fi avut loc o tentativă de „lovitură de stat". Acestor „stîngaci" le comunicăm părerea noastră (de dreapta): într-adevăr, atunci a avut loc un eveniment important, dar nu la 7, ci la 5 aprilie. Și nu tentativă, ci chiar lovitură de stat prin fraudarea masivă și brutală a alegerilor. În calitate de demonstrație a acestei afirmații servesc rezultatele alegerilor repetate din 29 iulie 2009, cîștigate de forțele necomuniste.***

Prof. univ. dr.
Patraș MIHAI,
ex-deputat și președinte al Comisiei parlamentare pentru economie și buget în primul Parlament al RM (1990-1994),
ales în circumscripția teritorială 341, Todirești, Ungheni

Iregularități la Azilul republican de invalizi şi pensionari

Pe parcursul anului 2009 Azilul republican de invalizi și bătrîni al municipiului Chișinău a comis un șir de nereguli în utilizarea mijloacelor publice disponibile. Aceasta este concluzia Curții de Conturi în urma efectuării unui audit la instituția publică municipală.

Printre încălcările depistate de către raportorii CC se numără și depășirea limitelor pentru cheltuielile stabilite pentru retribuirea muncii prin majorarea neîntemeiată a salariilor unor angajați cu 90 la sută, neîncasarea mijloacelor speciale pentru darea în arendă a unui bun public deținut, precum și depășirea termenului ce ține de efectuarea plăților anticipate către unii agenți economici. Natalia Trofim, directorul Departamentului de Audit 1, Audit al Regularității, Buget de Stat și Patrimoniu, a concluzionat că Azilul nu a asigurat veridicitatea bilanțului contabil pe anul 2009, raportînd într-un mod eronat situația privind datoriile debitoare și creditoare. Pe de altă parte, auditorul a remarcat că denaturările depistate în raportul financiar prezentat de către administrația azilului Curții de Conturi nu sînt grave.

Menționăm că Azilul de invalizi și bătrîni se află în subordinea Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei. În legătură cu acest fapt, la eveniment a fost prezentă și ministrul Valentina Buliga. Aceasta nu a îndreptățit, dar nici nu a criticat fosta conducere a ministerului, precum și cea a instituției date, care au activat în 2009, perioada supusă auditului. Ea a ținut să sublinieze că aceasta este o realitate de la care trebuie să se pornească în organizarea activității pe viitor a instituției date, pentru ca ceea ce s-a întîmplat să nu se mai repete. În același timp, Buliga a observat că situația care s-a creat la moment în instituția din subordinea sa nu este nici pe departe una ideală: condiții de muncă precare, salarii foarte mici și este foarte dificil să se păstreze contingentul de funcționari angajați. Totuși, potrivit sursei citate, chiar și în asemenea circumstanțe, fosta conducere și contabilul și-au permis niște abateri pe care nu au avut nici un temei să le facă.

Ministrul a dat asigurări că se va exclude orice abatere și încălcare din activitatea Azilului, iar cei care se fac vinovați de acestea vor fi sancționați conform legislației în vigoare.

Vă informăm că fostul director al Azilului republican, Maria Bădărău, și-a dat demisia cu 2 săptămîni în urmă, iar în locul ei a fost numit Gheorghe Gîrștega.

Fosta șefă a refuzat să comenteze motivele pentru care a depus cererea de a fi eliberată din funcție cu două săptămîni înainte de a fi prezentat raportul Curții de Conturi.

Azilul republican de invalizi și pensionari a municipiului Chișinău este o instituție din subordinea Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei și activează în baza Regulamentului aprobat de către directorul Azilului.

Lilia STRÎMBANU

Alexandru Tănase: Ameliorarea condiţiilor de detenţie este o prioritate pentru Guvern

Carcerele mici şi întunecoase de la subsolul Penitenciarului nr. 13 din capitală, unde sînt izolaţi deţinuţii care încalcă disciplina, vor fi închise, iar puşcăriaşii violenţi îţi vor ispăşi pedepsele în celule obişnuite. Decizia a fost luată de ministrul Justiţiei, Alexandru Tănase, după ce a vizitat instituţia de detenţie, împreună cu senatorul francez Robert Badinter, cunoscut luptător pentru drepturile omului, şi ambasadorul Dirk Schuebel, şeful Delegaţiei Comisiei Europene în Moldova, şi reprezentantul UNICEF în Moldova, Alexandra Yuster.

Jurist criminalist, profesor universitar şi fost ministru al Justiţiei, Badinter a venit în Moldova la invitaţia UNICEF pentru a vedea în ce condiţii sînt detinuţi minorii în închisorile din Moldova. Oficialul european a rămas şocat de ceea ce a văzut la Penitenciarul nr. 13 – celule mici şi aglomerate, condiţii antisanitare şi copii arestaţi provizoriu pentru luni de zile. Cel mai mult însă a fost marcat de celulele disciplinare.

„Aceste carcere de 3-4 metri pătraţi sînt nişte găuri, nu celule. Cu patul strîns pe parcursul zilei, fără plimbare, 2 paşi la stînga, 2 paşi la dreapta, veceu ca în Evul Mediu şi o formă de robinet. Este inadmisibil ca acolo să fie închis un adult, cu atît mai mult un copil. Sarcina care stă în faţa ministrului Justiţiei este imensă, iar demersul de a schimba condiţiile de detenţie din penitenciare este un drum care nu e uşor de parcurs. Este nevoie de mult curaj şi de voinţă politică pentru ca lucrurile în acest domeniu să se schimbe. Ne oferim disponibilitatea de a oferi ministrului Justiţiei întreaga noastră susţinere, ajutor şi experienţă”, a declarat Badinter.

Robert Badinter: Închideţi „rămăşiţele trecutului”

Senatorul francez i-a cerut ministrului Justiţiei să închidă aceste „rămăşiţe ale trecutului”. „Dacă puteţi să-mi trimiteţi peste cîteva săptămîni o telegramă sau un e-mail că ceea ce am văzut astăzi nu mai există, iar celulele disciplinare sînt celule ca şi altele, cu ore de plimbare şi condiţii corespunzătoare, atunci vă aştept, dragă ministru, la Paris, să sărbătorim împreună acest succes al umanităţii”, i-a spus Robert Badinter. Alexandru Tanase a promis că „uşa spre trecut” va fi închisă, dar numai după ce vor fi identificate alte celule pentru a asigura regimul de carceră al deţinuţilor sancţionaţi. „Cînd vedeam aceste carcere, îmi aminteam de cartea lui Constantin Stere, care a fost deţinut tot aici, cu 100 de ani în urmă. Din păcate, nu am văzut modificări substanţiale”, a spus ministrul. „Această instituţie a fost moştenită încă din perioada gulagului sovietic. Ceea ce era normal în perioada lui Stalin, este absolut incompatibil cu societatea de astăzi”, a adăugat Tănase.

Potrivit sefului Penitenciarului nr.13, Victor Petrachi, cele 6 carcere de la subsolul puşcăriei vor fi închise după ce vor fi amnistiaţi, intern, cei 3 deţinuti care se află acolo şi identificate alte celule.

Un deţinut poate fi închis în carceră de la 1 la 20 de zile pentru încălcarea regimului disciplinar din penitenciar – atacul asupra colegilor sau a angajaţilor închisorii, deţinerea obiectelor interzise (arme, droguri, băuturi alcoolice, telefoane mobile) şi altele. Un minor poate fi încarcerat pentru maximum 5 zile.

Dirk Schuebel, şeful Delegaţiei Uniunii Europene, a reiterat în faţa jurnaliştilor necesitatea unei informări mai largi despre drepturile copilului, a constituirii unui sistem de justiţie juvenilă, în care detenţia este folosită doar ca o ultimă soluţie şi care să corespundă standardelor internaţionale. Reprezentantul UNICEF în Moldova, Alexandra Yuster, a declarat că UNICEF apreciază angajamentul Guvernului Moldovei pentru asigurarea drepturilor copilului şi sprijinul pe care l-a acordat Ministerul Justiţiei pentru organizarea acestei vizite, care va trezi dezbateri şi va contribui la reforme importante în justiţie şi asigurarea drepturilor omului.

Alexandru Tănase: „Justiţia pentru copii este unul din domeniile prioritare”

Ministrul Justiţiei, Alexandru Tănase, a accentuat că justiţia pentru copii este unul din domeniile prioritare în care Guvernul continuă să opereze reforme importante, aşa cum prevăd standardele internaţionale şi, în special, Convenţia privind Drepturile Copilului. „Deşi au comis anumite delicte, aceştia rămîn copii care vor reveni în societate. În funcţie de cum vor fi trataţi, se vor adapta la condiţiile de viaţă normale în societate”, a subliniat Alexandru Tănase. El şi-a exprimat mulţumirea pentru susţinerea din partea senatorului Robert Badinter, un simbol al luptei pentru drepturile omului, şi pentru interesul pe care l-a manifestat pentru Republica Moldova. De asemenea, Alexandru Tănase a mulţumit misiunii UNICEF pentru această acţiune, care reprezintă un sprijin şi un instrument important pentru a sensibiliza societatea şi a motiva demersul său pentru schimbarea acestor instituţii de detenţie. În acelaşi context, ministrul Justiţiei a comunicat despre decizia luată în şedinţa Comitetului guvernamental pentru planificare strategică, prezidată de premierul Vlad Filat, de a scoate în prim-plan toate proiectele legate de ameliorarea condiţiilor de detenţie, care vor fi prioritare în cadrul negocierilor cu partenerii de dezvoltare ai Republicii Moldova, inclusiv în cadrul proiectului „Rethink Moldova”, prezentat la şedinţa Consiliului donatorilor care a avut loc la 24 martie curent la Bruxelles. Totodată, ministrul Justiţiei a amintit despre noua formă de parteneriat pe care a lansat-o cu societatea civilă la 15 aprilie curent, prin desemnarea directorului Institutului pentru Drepturile Omului din Moldova, Vanu Jereghi, în calitate de consilier special pentru drepturile omului.

S. C.

Moldova şi UE vor iniţia negocieri asupra unui acord privind protecţia indicaţiilor geografice

Moldova şi Comunitatea Europeană vor iniţia negocieri asupra unui acord privind protecţia indicaţiilor geografice ale produselor agricole şi alimentare. Noul document va permite protecţia, dar şi respectarea indicaţiilor geografice ale produselor menţionate din Moldova pe teritoriul UE şi va viza inclusiv vinurile şi băuturile alcoolice.

Decizia cu privire la iniţierea negocierilor asupra acordului nominalizat a fost aprobată astăzi la şedinţa Cabinetului de Miniştri.

Proiectul acordului pentru protecţia indicaţiilor geografice între R. Moldova şi Uniunea Europeană prevede protejarea indicaţiilor geografice înregistrate din ţara noastră şi susţinerea unei politici comune în domeniul calităţii. Potrivit vicepremierului Valeriu Lazăr, ministru al Economiei, semnarea acestui document va presupune intensificarea controlului pieţei interne, al calităţii produselor, al importului şi exportului de produse agricole şi alimentare pentru prevenirea încălcării drepturilor.

Totodată, noul acord prevede un mecanism de actualizare periodică, precum şi consultări periodice, care vor facilita introducerea noilor indicaţii geografice.

Pînă în prezent, autorităţile centrale din R. Moldova, prin prevederile unor acte normative naţionale, au aprobat indicaţiile geografice „Cricova” şi „Mileştii Mici”, listele plaiurilor vitivinicole pentru producerea vinurilor cu denumire de origine, precum şi centrele vitivinicole pentru fabricarea şi îmbutelierea vinurilor cu indicaţie geografică recunoscută.

Legislaţia Republicii Moldova – armonizată la standardele Uniunii Europene

Lansarea studiului „Legislaţia şi politicile în domeniul concurenţei în Republica Moldova” a avut loc la 20 aprilie 2010. Invitat de onoare a fost ambasadorul Dirk Schuebel, Şeful Delegaţiei Uniunii Europene în Republica Moldova.

Proiectul, demarat în 2008, are ca obiectiv susţinerea autorităţilor Republicii Moldova în procesul de implementare a priorităţilor trasate în cadrul Acordului de Parteneriat şi Cooperare (1998) şi a Politicii de Vecinătate a Uniunii Europene (2005).

„Legislaţia şi politicile în domeniul concurenţei în Republica Moldova” este elaborat în cadrul proiectului „Suport pentru implementarea acordurilor dintre RM şi UE” şi finanţat de Uniunea Europeană. Acest studiu a fost realizat în contextul în care armonizarea la standardele Uniunii Europene a legislaţiei Republicii Moldova şi a politicilor care ţin de domeniul concurenţei a înregistrat o dezvoltare mai lentă şi nu întotdeauna în direcţia potrivită.

Corupţia poate fi dezrădăcinată în Moldova peste 20-25 de ani!

Economistul Alexandru Muravschi sugerează într-un interviu acordat agenţiei Imedia că unii funcţionari publici şi-au făcut averi promovînd interesele unor cercuri de afaceri.

„Uitaţi-vă la acei care au fost în vîrful piramidei, la miniştri, miniştri adjuncţi sau funcţionari de rang mai jos... Majoritatea dintre ei au muncit cinstit, dar sînt persoane care toată viaţa au fost angajate în instituţii de stat cu salarii foarte mici, însă şi-au ridicat adevărate castele, şi-au procurat maşini scumpe”, spune dl Muravschi.

O semnătură pe un document putea să aducă funcţionarului sute de mii de lei. Fostul viceministru al Economiei în cabinetul Sturza îşi aminteşte cum a fost „rugat” de un antreprenor să-şi pună semnătura „cu titlu de excepţie” pe un document ce viza o sumă de 1 milion de lei, ca răsplată oferindu-i-se 10% la sută din tranzacţie. „I-am răspuns că unde există excepţie, nu există lege şi am refuzat să semnez”, îşi aminteşte Alexandru Muravschi.

El crede că combaterea corupţiei şi controlul puterii de către grupările oligarhice ar trebui să înceapă de la vîrful piramidei. „Să nu aşteptăm că problema va fi rezolvată într-un an-doi, în cel mai bun caz putem vorbi de o perioadă de 20-25 de ani, dacă se va da dovadă de consecvenţă”, spune dl Muravschi.

Devin mai puternice şi mai viabile ONG-urile din Moldova?

„Totul se transformă, nimic nu piere”.
(Ovidiu)

Svetlana DUŞA, studentă anul IV, USM, Facultatea de Drept, asistent de proiect A.O. „Clinica Juridică”

Astăzi sîntem la o etapă în care dezvoltarea, în toate domeniile, depinde de capacitatea şi disponibilitatea societăţii civile de a transpune în viaţă principiile democraţiei participative. Sectorul neguvernamental, în acest sens, deţine un rol important întru consolidarea societăţii civile, încă mult prea fragile, în Moldova, dar destul de dinamice.

În acest context, la 19.04.2010, în mun. Chişinău s-a desfăşurat un atelier de lucru – „Societatea civilă din Moldova – devenind mai puternică şi mai viabilă” din cadrul Programului Consolidarea Societăţii Civile în Moldova, lansat de Academia pentru Dezvoltare Educaţională (AED) şi susţinut de Agenţia Statelor Unite pentru Dezvoltare Internaţională (USAID). La eveniment au participat peste 50 de reprezentanţi ai organizaţiilor obşteşti din diferite regiuni ale Moldovei (inclusiv regiunea transnistreană).

Astfel, au fost constituite, în sesiuni paralele, patru ateliere de lucru pe diferite domenii:

1. Reprezentarea eficientă a intereselor cetăţenilor de către ONG-uri, la care a participat şi A.O. „Clinica Juridică”. Prin urmare, avem intenţia în acest articol să subliniem principalele momente referitoare la buna funcţionare a organizaţiilor societăţii civile (OSC).

Aşadar, cum este apreciată modalitatea de reprezentare de către ONG-uri a intereselor cetăţenilor la etapa actuală? Răspunsul la această întrebare îl regăsim în barometrele de opinii publice efectuate în Moldova, care descoperă o creştere bruscă a încrederii populaţiei în sectorul neguvernamental, locul doi revenindu-le partidelor politice, iar administraţia publică locală (în special primăriile) situîndu-se pe locul trei. Această consecinţă se datorează lipsei conlucrării directe a instituţiilor sus-numite, uneori chiar am putea spune, inexistente. Dar totuşi urmează să recunoaştem că ONG-urile se bucură de o încredere sporită din partea societăţii civile. Însă reprezentanţii ONG-urilor au o poziţie autocritică vizavi de această problemă: ei apreciază, înainte de toate, că activitatea unui ONG este o inspiraţie insuflată de factorii externi (finanţatorii din alte state), iar activitatea lor nu este suficient de planificată, fiind una participativă, nu reprezentativă, cum ar trebui să fie în realitate (care este una mult mai utilă). Astfel, ONG-urile se autoapreciază cu o notă medie, poziţionîndu-se pe o treaptă de mijloc.

Atunci cînd spunem că greşim, pe prim loc se situează o structură organizatorică periclitată, iar nedepăşirea unor momente teoretice şi inexistenţa unor politici publice clare duce la vulnerabilitatea activităţii *per ansamblu* a ONG-urilor.

Care sînt aşteptările în cadrul activităţii sectorului neguvernamental în Moldova? La acest capitol reprezentanţii ONG-urilor sugerează că o privire critică şi dură, o aplicare pe scară largă a activităţilor şi existenţa unor reţele de ONG-uri „viabile” ar contribui la consolidarea eficientă şi concretă a acestui segment. Aici, o strînsă colaborare cu mass-media este indispensabilă (pentru o informare publică), iar implicarea în activităţi comune (inclusiv cu regiunea transnistreană) de asistenţă calificată va transforma societatea civilă din Moldova în una puternică şi aptă de a reprezenta interesele constituenţilor (cetăţenilor), în vederea mobilizării acestora în activităţile ONG-urilor. În ultimii 10 ani, sectorul neguvernamental s-a bucurat de o existenţă fructuoasă, necesară statului nostru, fapt rezultat dintr-un număr impresionant de ONG-uri (peste 7000) înregistrate, dar, din păcate, constatăm că o parte dintre acestea, în realitate, nu mai activează.

2. Îmbunătăţirea managementului ONG-urilor constituie o altă problemă cu care se confruntă astăzi societatea civilă. Nu sînt elaborate sisteme de management (dar dacă sînt – atunci, doar la nivel „embrionar”), care ar oferi soluţii adecvate şi ar răspunde necesităţilor viabile ale ONG-urilor. În lumina celor relatate, AED s-a angajat să elaboreze un manual de standarde, destinat managementului ONG-urilor, care să cuprindă:

– managementul financiar;
– managementul contabil;
– managementul în elaborarea proiectelor;
– managementul resurselor umane;
– managementul voluntarilor;
– managementul organizaţional;
– etc.

3. Cadrul juridic şi fiscal pentru ONG-urile din Moldova necesită o armonizare racordată la standardele europene. În acest context un studiu de fezabilitate în vederea documentării comparative ar fi benefic pentru acumularea bunelor practici între organizaţii, la toate nivelele (local, regional, naţional, internaţional). Un punct forte în depăşirea acestei situaţii ar fi implementarea instituţiei reprezentării ONG-urilor, la nivelul autorităţilor publice centrale şi locale (APC, APL), de către anumiţi actori, întru obţinerea de la Ministerul Justiţiei a „utilităţii publice” pentru sectorul neguvernamental.

4. Viabilitatea financiară a ONG-urilor, care este în mare parte afectată de dependenţa faţă de factorii externi, şi anume, problema persistă la capitolul colectărilor de fonduri. Nu este un secret deja că donatorii străini nu mai acordă acea atenţie care exista acum 6-7 ani, aceştia avînd beneficiari preferenţiali, cu care conlucrează ani la rînd. Nu este de mirare, deoarece ONG-urile, în marea lor parte, nu dispun de suficiente resurse umane calificate, nu stabilesc relaţii deschise cu constituenţii, ceea ce favorizează apariţia neîncrederii sau chiar „temerii” implementării unui proiect din partea donatorilor străini. Deci spiritul convingerii şi menţinerea poziţiilor ONG-urilor sînt ştirbite şi rămîn în umbră. Astfel, Centrul CONTACT şi-a propus să elaboreze o broşură intitulată „Durabilitatea financiară a ONG-urilor din Moldova”, care ar veni să stabilizeze situaţia OSC.

Astăzi nu vedem existenţa unui ONG, fără o conectare la sursa de internet. În acest context considerăm că o soluţie ar fi localizarea tuturor informaţiilor referitoare la donatorii străini, într-un web-site, destinat acestor probleme. Însă, fără o bună transparenţă în activitatea unui ONG, care se poate realiza prin publicaţii în buletine informative, postări pe paginile web (la nivel naţional şi internaţional), participarea la diferite forumuri, interacţiunea cu mass-media şi nu în ultimul rînd, printr-un dialog deschis cu structurile statale, nici nu rămîne loc de discuţii despre dobîndirea încrederii populaţiei, în general şi a donatorilor străini, în special.

Totuşi, devin mai puternice şi mai viabile ONG-urile din Moldova? Răspunzînd la această întrebare, urmează să reflectăm asupra situaţiei în care ne aflăm astăzi şi ce dorim să obţinem mîine.

Concluzionînd pe o notă pozitivă, vreau să aduc aminte de cuvintele lui Johan Wolfgang von Goethe: „Pentru orice realizare, primul pas este curajul”.

Procuratura Generală — **Cronica**

200 dolari pentru un certificat de tractorist

Serviciul Nord al Procuraturii Anticorupţie a deferit justiţiei cauza penală de învinuire a inginerului-inspector principal al Subdiviziunii Teritoriale Glodeni a Inspectoratului de Stat pentru supraveghere tehnică „Intehagro” de comiterea coruperii pasive.

Conform rechizitoriului, procurorii îl învinuiesc pe inginer de faptul că în februarie 2010 a pretins de la un angajat al unei firme din raion 200 dolari pentru perfectarea şi eliberarea certificatului de tractorist.

În martie 2010, în biroul său de serviciu din primăria oraşului Glodeni, inginerul a primit banii pretinşi, imediat fiind reţinut în flagrant.

Neglijenţa maturilor a costat o viaţă de copil

La 14.04.2010, pe la orele 08.35, în s. Şurii Noi, r-l Drochia, la fostul complex de creştere a păsărilor, care în prezent aparţine cet. Pricop Vladimir Andrei, domiciliat în s. Şurii Noi, r-l Drochia, unde este amplasată stîna de creştere a ovinelor, într-o groapă, care este destinată pentru prepararea nutreţului pentru ovine, a fost depistat cadavrul minorului Ambros Maxim, a.n. 12.01.2007, care avea multiple arsuri pe tot corpul.

Conform actului de examinare medico-legală, s-a stabilit că decesului minorului Ambros Maxim a survenit în urma şocului de combustie, arsurilor de 90 % din suprafaţa corpului, provocate de substanţa lichidă cu o temperatură înaltă din groapă de preparare şi depozitare a hranei pentru ovine.

Pe cazul dat la data de 15.04.2010 a fost pornită cauza penală în baza componenţei de infracţiune prevăzute de art. 149 alin. (1) Cod penal.

Bărbat învinuit de contrabandă

Serviciul Nord al Procuraturii Anticorupţie a expediat în instanţa de judecată cauza penală de învinuire a unui locuitor al r-lui Briceni de contrabandă, comisă la punctul de trecere Briceni-Rossoşani.

Valoarea bunurilor transportate ilegal peste frontiera vamală era de peste 220 mii lei.

Dacă instanţa de judecată îl va găsi vinovat, pentru fapta comisă bărbatul riscă o pedeapsă de la 3 la 10 ani închisoare.

Condamnaţi pentru înstrăinarea substanţelor narcotice

La 8 şi respectiv 9 ani închisoare au fost condamnaţi doi bărbaţi din Ceadîr-Lunga după ce procurorii au demonstrat vinovăţia lor în păstrarea şi transportarea ilegală a substanţelor narcotice, în scop de înstrăinare, în proporţii deosebit de mari.

Potrivit procurorilor, în mai 2009, bărbaţii de 36 şi 33 ani s-au înţeles cu 2 persoane referitor la condiţiile comercializării unei cantităţi de marijuana culese de ei în apropierea oraşul Ceadîr-Lunga.

În timpul transmiterii substanţelor narcotice şi primirii banilor, învinuiţii au fost reţinuţi, în automobilul lor fiind depistate şi ridicate 13 260 gr de marijuana şi 970 gr de haşiş.

Mai mult ca atît, în urma percheziţiilor, la domiciliul învinuiţilor au mai fost depistate 242 gr de marijuana pe care intenţionau să o vîndă ulterior.

Unul dintre infractori a mai fost judecat anterior.

Sentinţa cu drept de atac în modul stabilit de lege.

Înca un dosar pornit în baza „telefonului de încredere”

Procuratura raionului Şoldăneşti a declanşat o cauză penală pe faptul torturii comise de colaboratorii Comisariatului raional de poliţie.

Temei pentru declanşarea procesului penal a servit sesizarea depusă de un tînăr prin intermediul liniei „telefonului de încredere” a Procuraturii Generale privind acţiunile de tortură comise în privinţa sa din partea unor poliţişti din cadrul comisariatului.

În urma investigaţiilor întreprinse, procurorii au constat că, pentru a obţine informaţii privitoare la infracţiunea de sustragere a unei bărci de la iazul întreprinderii „Piscicola Nord”, poliţiştii i-au aplicat tînărului multiple lovituri peste diferite părţi ale corpului, cauzîndu-i leziuni corporale uşoare cu dereglarea sănătăţii de scurtă durată.

Cazul a avut loc la 3 martie curent chiar în incinta Primăriei s.Cotiujenii Mari. Urmărirea penală continuă.

Menţionăm că acesta este deja al doilea caz, înregistrat în decursul lunii aprilie, în care procurorii declanşează urmăriri penale în baza apelurilor cetăţenilor la linia **„telefonului de încredere” a Procuraturii.**

Amintim că **„Telefonul de încredere”** a fost lansat în toate raioanele republicii, Procurorul General obligîndu-i pe procurorii teritoriali şi specializaţi să asigure examinarea strictă a apelurilor şi comunicatelor înregistrate cu monitorizarea rezultatelor şi măsurilor întreprinse.

Asigurînd confidenţialitatea reclamaţiilor, solicităm tuturor cetăţenilor care deţin informaţii asupra unor **eventuale acţiuni de tortură sau tratamente inumane ori degradante**, să contacteze în zilele de lucru, între orele 8:00 – 17:00, numerele „telefonului de încredere” *(postate pe site-ul oficial al Procuraturii)*.

În cazul în care aţi primit răspuns de refuz din partea procurorilor teritoriali, rugăm să formaţi „linia fierbinte” a Procuraturii Generale - **22-81-18 sau 22-74-55.**

La solicitarea cititorilor

Tutela şi curatela copiilor

Conform prevederilor Capitolului 19 din Codul familiei, tutela şi curatela se instituie asupra copiilor rămaşi fără ocrotire părintească în scopul educaţiei şi instruirii acestora, precum şi al apărării drepturilor şi intereselor lor legitime. Tutela se instituie asupra copiilor care nu au atins vîrsta de 14 ani. La atingerea vîrstei de 14 ani, tutela se transformă în curatelă, fără adoptarea de către autoritatea tutelară a unei hotărîri suplimentare. Curatela se instituie asupra copiilor în vîrstă de la 14 la 18 ani. Tutela şi curatela se instituie de către autorităţile administraţiei publice locale, în termen de cel mult o lună din momentul primirii cererii respective, în baza avizului scris al autorităţii tutelare. Pot fi numiţi tutori (curatori) o singură persoană fizică sau soţul şi soţia împreună dacă nu se află în vreunul din cazurile de incompatibilitate menţionate mai jos şi au consimţit expres.

Nu poate fi numită tutore (curator) persoana:

a) minoră;

b) declarată incapabilă sau cu capacitate de exerciţiu limitată;

c) decăzută din drepturile părinteşti;

d) declarată incapabilă de a fi tutore (curator) din cauza stării de sănătate;

e) care a fost adoptator, dar adopţia a fost anulată din cauza exercitării necorespunzătoare a obligaţiilor de adoptator;

f) căreia i s-a restrîns exerciţiul unor drepturi politice sau civile, fie în temeiul legii, fie prin hotărîre judecătorească, precum şi persoana cu rele purtări;

g) ale cărei interese vin în conflict cu interesele persoanei puse sub tutelă (curatelă);

h) înlăturată, prin act autentic sau prin testament, de către părintele care exercita singur, pînă la momentul morţii, ocrotirea părintească;

i) care, exercitînd o tutelă (curatelă), a fost îndepărtată de la ea;

j) care suferă de alcoolism cronic sau de narcomanie;

k) care se află în relaţii de muncă cu instituţia în care este internat copilul asupra căruia se instituie tutela (curatela);

l) care nu are domiciliul pe teritoriul Republicii Moldova.

La numirea tutorelui (curatorului) se iau în considerare calităţile morale şi alte calităţi personale, posibilităţile candidatului de a-şi îndeplini obligaţiile de tutore (curator), relaţiile lui şi ale membrilor familiei lui cu copilul. Numirea tutorelui la copilul care a atins vîrsta de 10 ani se face numai cu acordul copilului. În cazul în care asupra copiilor întreţinuţi şi educaţi în instituţiile de stat nu este instituită tutela (curatela), obligaţiile tutorelui (curatorului) sînt puse pe seama administraţiei instituţiei respective. Plasamentul temporar al copilului aflat sub tutelă (curatelă) în instituţia de stat nu anulează drepturile şi obligaţiile tutorelui (curatorului) faţă de acesta. Apărarea drepturilor copiilor externaţi din instituţiile de stat este preluată de către autorităţile tutelare.

Copiii aflaţi sub tutelă (curatelă) au dreptul:

a) de a locui împreună cu tutorele (curatorul) lor;

b) la condiţii normale de întreţinere, educaţie şi instruire;

c) la dezvoltare multilaterală şi la respectarea demnităţii umane;

d) la pensia de întreţinere şi la alte plăţi sociale;

e) la spaţiul locativ ocupat anterior de către părinţii lor sau la asigurarea cu spaţiu locativ, în modul stabilit;

f) la apărarea drepturilor lor în modul stabilit;

g) la comunicare cu părinţii şi rudele;

h) la exprimarea propriei opinii în procesul soluţionării problemelor care le ating drepturile şi interesele legitime.

Tutorele (curatorul) are dreptul şi este obligat să se ocupe de educaţia copilului aflat sub tutela (curatela) sa, să aibă grijă de sănătatea şi dezvoltarea fizică, psihică, spirituală şi morală a copilului. Tutorele (curatorul) determină de sine stătător procedeele şi mijloacele de educaţie a copilului aflat sub tutelă (curatelă), luînd în considerare eventualele recomandări ale autorităţii tutelare şi respectînd prevederile legale referitoare la exercitarea drepturilor părinteşti. Tutorele (curatorul), ţinînd cont de opinia copilului, poate alege instituţia de învăţămînt şi forma de studii pe care le va urma copilul, fiind obligat să asigure frecventarea de către copil a şcolii pînă la sfîrşitul anului de învăţămînt în care acesta atinge vîrsta de 16 ani. Tutorele (curatorul) este în drept să ceară de la orice persoană, inclusiv rudele apropiate, înapoierea copilului pe care acestea îl reţin fără temei legal sau fără o hotărîre corespunzătoare a instanţei judecătoreşti. Tutorele (curatorul) nu este în drept să împiedice contactele copilului cu rudele lui, cu excepţia cazurilor în care contactele respective contravin intereselor acestuia. Drepturile şi obligaţiile tutorelui (curatorului) privind reprezentarea intereselor copilului aflat sub tutela (curatela) sa sînt stabilite de legislaţia civilă. Tutorele (curatorul) este obligat să locuiască împreună cu copilul aflat sub tutela (curatela) sa. Curatorul şi copilul aflat sub curatelă care a atins vîrsta de 14 ani pot locui separat doar cu acordul autorităţii tutelare. Tutorele (curatorul) este obligat să comunice autorităţii tutelare informaţiile privind starea sănătăţii, îngrijirea şi educaţia copilului, precum şi schimbarea domiciliului. Drepturile şi obligaţiile de tutore (curator) sînt exercitate exclusiv în interesul minorului aflat sub tutelă (curatelă). Obligaţiile de tutore (curator) sînt exercitate gratuit, cu excepţiile prevăzute de lege.

Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări răspunde juristul Vitalie MODRÎNGĂ

În prezent multe presoane nu cultivă loturile de pămînt de care dispun şi faţă de ei nu se aplică nici o sancţiune. Vreau să ştiu ce prevede legislaţia funciară în asemenea cazuri.

Victor Ţugui, Soroca

Conform normelor Codului funciar, proprietarul funciar care, fără motive întemeiate, nu cultivă terenurile agricole şi nu ia măsuri pentru protecţia şi ameliorarea solului se sancţionează administrativ în conformitate cu legislaţia în vigoare. În cazul cînd deţinătorul cu titlu de posesiune sau de folosinţă nu utilizează terenul în scopul în care i s-a atribuit, autoritatea administraţiei publice locale respectivă, la cererea proprietarului, va dispune aplicarea sancţiunilor contravenţionale prevăzute de lege şi îl va soma în scris, stabilind termenul, să-şi îndeplinească obligaţiile. În cazul în care deţinătorul nu-şi îndeplineşte obligaţiile în termenul stabilit (nu mai mare de doi ani) el va pierde dreptul de posesiune sau de folosinţă a terenului prin decizia instanţei judecătoreşti la cererea proprietarului funciar.

În cazul stingerii dreptului de posesiune sau de folosinţă funciară autoritatea administraţiei publice locale respectivă, cu participarea părţilor interesate, adoptă o hotărîre privitoare la eliberarea de compensaţie deţinătorilor pentru cheltuielile legate de ameliorarea terenurilor sau de repararea de către aceştia a daunelor pricinuite de ei prin folosirea lor neraţională.

Apariţia temeiurilor de stingere a dreptului de proprietate, posesiune sau folosinţă funciară nu privează pe deţinătorii de terenuri, inclusiv pe arendaş, de dreptul de a strînge recolta şi nu scuteşte de plata impozitelor, de obligaţia de a păstra calitatea solului.

La întreprinderea la care activez urmează să se prezinte colaboratori ai Inspecţiei muncii. Vreau să ştiu ce trebuie să facă angajatorul la prezentarea acestor persoane.

Vasilisa Balan, mun. Chişinău

Conform art. 10 din Legea privind inspecţia muncii, angajatorul are următoarele obligaţii:

a) să asigure inspectorului de muncă acces liber, la orice oră din zi sau din noapte, la locurile de muncă, în încăperile de producţie şi de serviciu pentru efectuarea inspecţiei;

b) să prezinte documentele şi să dea informaţiile solicitate de inspectorul de muncă în timpul efectuării inspecţiei;

c) să asigure realizarea măsurilor stabilite de inspectorul de muncă în urma controlului sau a cercetării accidentelor de muncă.

Incinerarea cadavrelor este interzisă în Moldova din cauza substanţelor toxice degajate

În Republica Moldova nu există crematorii. Unele spitale au instalaţii speciale de incinerare a deşeurilor biologice, dar folosirea acestora este interzisă de Centrul Naţional Ştiinţifico-Practic de Medicină Preventivă.

Directorul Spitalului clinic municipal nr.1 din Chişinău, Victor Savin, a comunicat că, în fiecare an, un urma naşterilor, la maternitatea din cadrul spitalului rămîn circa 8 tone de placentă. Spitalul are un cuptor de incinerare a resturilor biologice, dar nu îl poate folosi din cauza interdicţiei Centrului de Medicină Preventivă. „În aceste condiţii, am încheiat un contract de 60 de mii de lei pe an cu Serviciul Funerar. Cumpărăm sicrie pentru depozitarea deşeurilor anatomice şi biologice şi le înhumăm într-un loc special din cimitirul „Sfîntul Lazăr", a declarat Victor Savin.

Medicul-şef adjunct al Centrului de Medicină Preventivă din Chişinău, Nicolae Furtună, a declarat că incinerarea deşeurilor biologice şi medicale este periculoasă pentru că sînt degajate substanţe toxice. „Unele spitale europene utilizează incinerarea, dar se folosesc camere duble sau chiar triple, în care temperaturile se ridică la 1200 de grade Celsius. Însă s-a demonstrat că nici această procedură nu este sigură", a subliniat medicul.

În Republica Moldova producţia radiologică utilizată se întoarce furnizorului, iar medicamentele cu termen expirat sînt depozitate la Agenţia Medicamentului pentru distrugere ulterioară. Părţile anatomice sînt înhumate.

Cel mai mare cimitir din Chişinău, care este şi cel mai mare din Europa, mai are circa 40 de mii de locuri de înhumare. În cel mult 10 ani, autorităţile vor trebui să găsească o altă soluţie. Deocamdată deschiderea crematoriilor nu este pusă în discuţie.

În România, experţii europeni au recomandat închiderea crematoriilor. Sterilizarea cu abur saturat este una dintre tehnologiile alternative incinerării, recomandată şi utilizată la nivel mondial ca soluţie pentru tratarea deşeurilor medicale infecţioase rezultate în urma activităţii zilnice a unităţilor sanitare.

A fost condamnat ultimul dictator al Argentinei

Ultimul dictator al Argentinei a fost condamnat la 25 de ani de închisoare pentru crimele săvîrşite pe durata regimului militar din anii 1976-1983.

Reynaldo Bignone, în vîrstă de 82 de ani, împreună cu alţi oficiali militari de rang înalt, a fost găsit vinovat în 56 de cazuri de tortură, detenţie ilegală şi alte infracţiuni săvârşite la baza militară Campo de Mayo.

Conform rapoartelor organizaţiilor pentru apărarea drepturilor omului, acolo au fost deţinuţi între 10 şi 30 000 de oameni, iar mulţi dintre aceştia, inclusiv copii, au dispărut în circumstanţe necunoscute.

Imediat după pronunţarea sentinţei, pe străzile din Buenos Aires au ieşit sute de persoane cu fotografiile celor dispăruţi în mînă, pentru a susţine decizia judecătorului Marta Milloc. Bignone, aflat în arest la domiciliu, nu a recunoscut legitimitatea curţii, dar a admis că în timpul regimului său au dispărut „cel mult 8000 de oameni".

Bignone a preluat puterea după războiul din 1982 cu Marea Britanie pentru Insulele Falkland şi a predat-o succesorului său Raul Alfonsin, ales la finele anului 1983. El e condamnat şi pentru crimele comise între anii 1976-1978, cînd a condus baza militară Campo Mayo.

Citaţii în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SC „Legumvit" SRL, pentru data de 7 mai 2010, ora 10.15, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît la cererea „Direcţia Statistica" Criuleni privind încasarea sumei de 19 437,80 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

❖❖❖

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Darist-Design" SRL, pentru data de 14 mai 2010, ora 10.15, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît la cererea SA „CZOM" privind încasarea sumei de 30 350,28 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

❖❖❖

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentanţilor SRL „Befito Grup", pentru data de 17 mai 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „Acorex-Trading" privind încasarea datoriei.

Judecător I. Gancear

❖❖❖

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Avida", pentru data de 25 mai 2010, ora 10.15, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Diatest-Med" privind încasarea datoriei.

Judecător N. Plugari

❖❖❖

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului „Carauş Trans Com" SRL, pentru data de 31 mai 2010, ora 10.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea SRL „Diatest-Med" privind încasarea datoriei.

Judecător V. Orîndaş

❖❖❖

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Decle Grup", pentru data de 9 iunie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît pe cauza civilă.

Judecător V. Orîndaş

❖❖❖

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „Alecost", pentru data de 13 mai 2010, ora 9.50, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SA „Promstroi-Grup".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Ţurcan

❖❖❖

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „Vicmi-Prim", pentru data de 1 iunie 2010, ora 10.10, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SA „JLC".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Ţurcan

❖❖❖

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului FPC „MCU-Conservice" SRL, pentru data de 14 mai 2010, ora 10.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 220) în calitate de pîrît, în procesul intentat la cererea Confederaţiei Naţionale a Sindicatelor din Moldova privind încasarea datoriei.

Judecător Aliona Roşca

❖❖❖

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Transvicex" cu sediul în Chişinău, bdul Cuza Vodă nr. 36/1, apt. (of.) 42, pentru data de 14 mai 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Galas Leasing" mun. Chişinău.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Z. Talpalaru

❖❖❖

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Trans Logitech", pentru data de 27 mai 2010, ora 13.40, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 230) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Aflogen".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Al. Rotari

❖❖❖

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Sanchin Riva, pentru data de 10 mai 2010, ora 12.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea cet. Muzîca V. privind declararea contractului de vînzare-cumpărare nul.

Judecător Nadejda Mazur

❖❖❖

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Visan Sergiu Sergiu, pentru data de 20 mai 2010, ora 10.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea cet. Bătrînu Alexei privind îmbogăţirea fără justă cauză.

Judecător Djeta Chistol

❖❖❖

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Lefter Gheorghe, cu ultimul domiciliu cunoscut în Chişinău, str. Costeşti nr. 58, pentru data de 25 mai 2010, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea „ASITO" privind restituirea prejudiciului.

Judecător V. Braşoveanu

❖❖❖

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Zborcila Alexandru, pentru data de 26 aprilie 2010, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 618) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de BC „Moldova Agroindbank" SA.

Judecător S. Lazari

❖❖❖

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Nicolenco Igor Veaceslav, născut la 03.02.1967, cu ultimul domiciliu cunoscut în Chişinău, str. Gheorghe Codreanu nr. 38, pentru data de 11 mai 2010, ora 11.00, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 605) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de ÎCS „Easy Credit" privind încasarea datoriei.

Judecător Natalia Simciuc

❖❖❖

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Hekim Hakan, pentru data de 19 mai 2010, ora 12.00, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-1693/2010 intentată de Borş Rodica privind decăderea din drepturile părinteşti.

Judecător Elena Cojocari

❖❖❖

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Sevastopolischii Evghenii, pentru data de 10 mai 2010, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9) în calitate de pîrît pe cauza civilă înaintată de Bescorovainaia privind permisiunea deplasării copilului minor peste hotare.

Judecător Iurie Potînga

❖❖❖

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Butacov Vasilii Leonid, pentru data de 10 mai 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 31) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea lui Juravleov Nicolae privind încasarea datoriei.

Judecător Lilia Lupaşco

❖❖❖

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Dovjenco Boris, pentru data de 19 mai 2010, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9) în calitate de pîrît pe cauza civilă înaintată de Lambantu Ion privind încasarea datoriei.

Judecător Iurie Potînga

❖❖❖

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „CASSAPANCA", pentru data de 24 mai 2010, ora 15.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea BC „Moldova Agroindbank" către SC „Tebas" şi SRL „Cassapanca" privind ridicarea sechestrului.

Judecător V. Negru

❖❖❖

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Gheorghiev Serghei, cu domiciliul în Chişinău, str. Nicolae Titulescu nr. 14, apt. 13, pentru data de 25 mai 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 26) în calitate de intervenient accesoriu pe cauza civilă intentată la acţiunea cet. Bondarciuc Alexandru împotriva „Grawe-Carat" privind repararea prejudiciului material cauzat.

Judecător Aliona Miron

❖❖❖

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului ÎCS „Best Jobs" cu sediul în Chişinău, str. A. Vlahuţă nr. 26, pentru data de 31 mai 2010, ora 16.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 33) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea lui Scutaru Alexandru privind încasarea salariului.

Judecător Gh. V. Bîrnaz

❖❖❖

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului ÎCS „BEST JOBS" SRL , pentru data de 7 iunie 2010, ora 13.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 4) în calitate de pîrît unde va fi examinat dosarul nr. 2-2202/2010 la cererea cet. Godoroja Adrian privind încasarea restanţelor salariale.

Judecător Valeriu Gîscă

❖❖❖

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Zanudina Marina, pentru data de 10 iunie 2010, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 16) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea cet. Zanudina Valentina privind pierderea dreptului de folosire a locuinţei.

Judecător E. Cobzac

❖❖❖

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Gorincioi Pavel, pentru data de 12 mai 2010, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. Zelinski nr. 13, bir. 1A) în legătură cu examinarea cauzei civile la cererea cet. Gorincioi Ludmila privind decăderea din drepturile părinteşti.

Judecător Nicolae Şova

❖❖❖

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Lupu Olga şi Aizina Irina cu ultimul domiciliu în Chişinău, str. Trandafirilor nr. 35/1, apt. 33, pentru data de 13 mai 2010, ora 12.00, la şedinţa de judecată (str. Zelinski nr. 13, bir. 6) în calitate de pîrîţi pe cauza civilă la cererea lui Lupu Vladimir privind încasarea pensiei de întreţinere.

Judecător Svetlana Garştea-Bria

❖❖❖

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SC „Mibimax-Lux" SRL, pentru data de 10 mai 2010, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 303) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Mîţu Ion privind restituirea daunei cauzate.

Judecător Alexandru Spoială

❖❖❖

Judecătoria Făleşti solicită prezentarea cet. Elizarov Cristina, a.n. 08.11.1984, cu domiciliul în Făleşti, Cartierul Victoriei nr. 11, apt. 87, pentru data de 6 mai 2010, ora 11.00, la şedinţa de judecată (Făleşti, str. 1 Mai nr. 14, bir. 1) în calitate de pîrît pe cauza civilă privind rezilierea contractului, revendicarea bunului şi încasarea datoriei.

Judecător V. Smochina

❖❖❖

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Zamşa Vladimir, pentru data de 10 mai 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Soroca, str. Independenţei nr. 62, bir. 1) în calitate de pîrît pe cauza civilă privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Alexandru Negru

❖❖❖

Judecătoria Nisporeni solicită prezentarea cet. Guţu Victoria Dumitru, cu viza de domiciliu în Chişinău, str.Florilor nr. 4/2 (cămin), pentru data de 13 mai 2010, ora 10.00, la şedinţa de judecată (Nisporeni, str. Ion Vodă nr. 5) în calitate de reclamat pe cauza civilă nr. 2-209/2010 privind anularea contractului de donaţie.

Judecător Rodica Costru

❖❖❖

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului II „Albot Aurel", pentru data de 30 aprilie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SA „Moldindconbank" privind evacuarea din bunul imobil.

Judecător I. Gancear

❖❖❖

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Modern Imcom", pentru data de 4 mai 2010, ora 11.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „Vladalina" privind]ncasarea datoriei.

Judecător I. Gancear

❖❖❖

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „Agroproflora", pentru data de 5 mai 2010, ora 11.40, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 204) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Artasbocem".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător S. Namaşco

❖❖❖

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „Meliantas" (administratorul Miscoi Irina), pentru data de 17 mai 2010, ora 11.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 220) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SA „Automat" privind încasarea datoriei.

Judecător Aliona Roşca

❖❖❖

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „Cleolina", pentru data de 16 iunie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 218, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SA „JLC".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Liliana Andriaş

❖❖❖

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Conovalova Valentina, cu ultimul domiciliu cunoscut în Chişinău, str. Şoseaua Hînceşti nr. 55/3, apt. 90, pentru data de 27 mai 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea APLP 50/14 privind încasarea datoriei.

Judecător V. Braşoveanu

❖❖❖

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Chiorescu Eugeniu Eugen, cu domiciliul în Chişinău, str. Sprîncenoaia nr. 14/2, apt. 103, pentru data de 10 mai 2010, ora 9.45, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 62) în calitate de pîrît pe cauza civilă Potrîmba Petru către Chiorescu Eugeniu privind încasarea sumei.

Judecător Garri Bivol

❖❖❖

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „VBI Internaţional", pentru data de 17 mai 2010, ora 10.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 230) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea SRL „Alir Comerţ".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Al. Rotari

❖❖❖

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Maev Victor cu domiciliul în Chişinău, str. Bucureşti nr. 31, apt. 13 şi Sigalus Natalia cu domiciliul în Chişinău, str. Paris nr. 34, bloc 2, apt. 39, pentru data de 12 mai 2010, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 62) în calitate de pîrîţi pe cauza civilă intentată de BC „Moldova-Agroindbank" SA privind încasarea datoriei.

Judecător Garri Bivol

AVIZ

Tulbure Mihail cu domiciliul în or. Nisporeni, str.Alexandru Marinescu nr. 4 anunţă pierderea certificatului de căsătorie înregistrat la OSC r. Nisporeni între Tulbure Mihail şi Tulbure Angela.

Tulbure Mihail

AVIZ

Asociaţia Obştească a Invalizilor „Egida" anunţă ţinerea Adunării Generale anuale la data de 07 mai 2010 la ora 17.00.

Ordinea de zi pentru Adunarea Generală anuală a Asociaţiei Obşteşti a Invalizilor „Egida" va fi următoarea:

1. Aprobarea dării de seamă anuale;
2. Aprobarea dării de seamă contabile, a veniturilor şi cheltuielilor, inclusiv la întreprinderile create de Asociaţie;
3. Distribuirea veniturilor şi cheltuielilor pe anul financiar;
4. Alegerea membrilor Consiliului de Administraţie;
5. Aprobarea statutului în redacţie nouă;
6. Aprobarea tranzacţiilor, semnare a căror este necesară pentru Asociaţie.

Preşedintele
Asociaţiei Obşteşti a Invalizilor „Egida" O. F. Sîrbu

Aniversări

Victor VOLCINSCHI, doctor în drept, profesor universitar

Mult stimate domnule Victor Volcinschi,

Aniversarea zilei dumneavoastră de naştere ne oferă plăcutul prilej de a vă adresa un sincer şi cald mesaj de felicitare pentru tot ceea ce repezentaţi.

Munca titanică depusă de dumneavoastră pe tărîmul profesional s-a soldat cu cele mai frumopase rezultate şi împreună cu pasiunea pentru drept pe care aţi insuflat-o fiecărui discipol al dumneavoastră a contribuit la formarea unor specialişti de excepţie.

Aţi reuşit să cuceriţi prin ceea ce sînteţi. Iar bunătatea sufletului, inteligenţa, amabilitatea, onestitatea sînt doar cîteva dintre calităţile care vă înnobilează distinsa personalitate.

Vă dorim multă sănătate, putere continuă de muncă, noi realizări încununate cu succes în laborioasa activitate pe care o desfăşuraţi.Fie ca anii care se vor perinda de acum încolo să fie şi mai plini de împliniri şi armonie sufletească.

La mulţi ani!

* * *

Lilia GAVRILIUC, judecător Floreşti – 60 de ani

Mult stimată doamnă Lilia Gavriliuc,

Fiecare om are o zi specială în an, o zi în care totul pare mai frumos şi mai uşor ca oricînd. Pentru dumneavoastră ziua de 17 aprilie din această splendidă primăvară este de o semnificaţie aparte deoarece marcaţi o frumoasă aniversare. Cu acest prilej, permiteţi-ne să vă adresăm acest sincer şi cald mesaj de felicitare.

Vă dorim din adîncul sufletului multă sănătate, împliniri dintre cele mai frumoase şi să vă bucuraţi mereu de respectul celor din jur.

La mulţi ani!

* * *

Galina MOSCALCIUC, judecător Buiucani – 50 de ani

Mult stimată doamnă Galina Moscalciuc,

Sîntem onoraţi să vă adresăm cu ocazia frumosului jubileu sublime cuvinte de felicitare. Popasul aniversar la care aţi ajuns constituie o oportunitate de a pune pe cîntar succesele realizate. Astfel, avansarea prin muncă, responsabilitate, perseverenţă, devotament în domeniul ce vi l-aţi ales ca destin – justiţia, vă disting ca o personalitate notorie.

Vă dorim viaţă îndelungată, plină de realizări şi bucurii, clipe cît mai durabile de satisfacţie şi înălţare sufletească.

La mulţi ani!

* * *

Vladislav CLIMA, vicepreşedintele judecătoriei Ciocana – 35 de ani

Mult stimate domnule Vladislav Clima,

Primăvara din acest an este cu totul şi cu totul specială pentru dumneavoastră, deoarece vă aduce în prag un oaspete drag – o frumoasă sărbătoare a sufletului – cea de-a 35-a aniversare.

Aţi reuşit să cuceriţi multe prin forţa inteligenţei, prin seriozitate, prin profesionalism.

În această zi semnificativă pentru dumneavoastră, vă adresăm şi noi acest sincer şi cald mesaj de felicitare. Vă dorim să aveţi parte de cele mai frumoase împliniri pe plan personal şi profesional, viaţă lungă şi frumoasă trăită alături de cei dragi inimii dumneavoastră.

La mulţi ani!

* * *

Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere **Elena Bobeica**, magistru în drept, lector universitar Facultatea de Drept USM; **Felicia Păscăluţă**, magistru în drept, lector universitar Facultatea de Drept USM; **Eduard Boişteanu**, doctor în drept, conferenţiar universitar Facultatea de Drept USM; **Liliana Andriaş**, judecător JE Circumscripţie; **Ludmila Caraianu**, judecător Ceadîr-Lunga; **Valentina Timoşnco**, judecător Bălţi; **Veronica Carapirea**,preşedintele judecătoriei Basarabeasca; **Iuliana Oprea,** judecător CSJ; **Viorica Ursu**, vicepreşedintele judecătoriei Criuleni; **Lucia Lupaşcu**, judecător Floreşti; **Gheorghe Bordea**, judecător Leova; **Evghenii Dvurecenschi**, preşedintele judecătoriei Taraclia; **Ion Gagiu,** judecător Soroca; **Nicolae Chirtoagă**, judecător Briceni; **Vladimir Aneste**, judecător Curtea de Apel Bender; **Mariana Stratan**, procuror Călăraşi; **Alina Gîrla**, procuror Ciocana; **Victoria Lanovenco**, procuror Botanica; **Cornelia Şonţu**, specialist Procuratura Orhei; **Iuliana Miron,** specialist principal Procuratura Străşeni; **Liliana Beşliu**, procuror Rîşcani Chişinău; **Dumitru Dulgher,** procuror Serviciul Nord; **Roman Dorogan,** procuror, adjunct al Procuraturii Anenii Noi; **Alexandru Zgureanu**, procuror Serviciul conducere a urmăririi penale în organele centrale ale CCCEC; **Teodor Diaconu**, procuror Nisporeni; **Florea Valicu**, procuror Leova; **Alexandru Celac**, procuror Bălţi; Ruslan Cimpoi, procuror Buiucani; **Ion Steclari**, procuror Ungheni; **Gheorghi Leiciu**, procuror Procuratura Gagauziei; **Vasile Ciubotaru**, procuror Orhei; **Nicolae Gurev**, procuror Centru; **Alexandru Lozan**, procuror Secţia securitate internă.

Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem străduinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile pe nobilul tărîm al justiţiei.

Vă dorim să aveţi parte de acum încolo doar de împliniri şi realizări care să vă întregească pe deplin fericirea.

La mulţi ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administraţie al Uniunii Juriştilor,
Echipa *Dreptul* şi *Revista naţională de drept*

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămîne alături de Dvs.

Topul motivelor pentru care nu slăbim deşi ţinem o dietă

Anturajul, stresul, depresiile, nerespectarea programului de mese, băuturile cu un conţinut ridicat de zahăr sînt doar cîteva dintre cauzele pentru care nu scădem în greutate.

De cele mai multe ori începem un regim de slăbit cu gîndul că vom urma îndeaproape indicaţiile medicului nutriţionist şi ale instructorului de aerobic. Pe parcursul regimului observăm că greutatea nu ne-a scăzut, ba dimpotrivă, ne-am îngrăşat.

Medicul nutriţionist Simona Berbece oferă un top al motivelor pentru care nu reuşim să slăbim, deşi aparent respectăm recomandările specialiştilor.

„Un mare impediment în lupta împotriva kilogramelor în plus îl reprezintă anturajul. Medicul oferă fiecărui pacient o listă de alimente pe care acesta trebuie să le mănînce. Familia, colegii şi prietenii ar trebui să ţină cont de dieta pacientului şi să nu mănînce în faţa acestuia alimente «interzise», deoarece el va fi tentat să ciugulească măcar un pic”, spune dr. Berbece.

Stările de anxietate, depresiile şi stresul sînt alte motive care ne afectează în lupta cu kilogramele în plus. „Persoanele care sînt stresate sau care au o stare depresivă găsesc în mîncare refugiul”, precizează medicul nutriţionist.

Mesele dese ajută la arderea kilocaloriilor

Un alt impediment în obţinerea rezultatelor în curele de slăbire rămîne programul, respectiv nerespectarea orelor de masă recomandate de către medicul specialist. Nutriţioniştii spun că pentru a slăbi şi a ne menţine silueta trebuie să mîncăm trei mese principale plus gustări – şi aici intră fructele sau legumele. „Mai ales în dietele de slăbit se recomandă mesele dese, în care pacientul mănîncă puţin. În acest mod energia se consumă în timp ce mîncarea se digeră, iar astfel organismul pierde din kilocalorii”, explică medicul nutriţionist.

Simona Berbece completează că proteinele ajută la pierderea în greutate. „Este indicat ca masa de prînz să conţină maxim 15 la sută proteine, cel mult 60 la sută carbohidraţi şi maxim 30 la sută lipide. Tot ce depăşeşte această cantitate ne pune în pericol silueta, iar cura de slăbit va fi una eşuată”, subliniază nutriţionistul. La micul dejun se recomandă cereale integrale cu lapte de soia, deoarece ele oferă organismului necesarul de vitamine şi minerale. În plus, combinaţia creează senzaţia de saţietate pe o perioadă mai lungă de timp.

Lichidele într-o dietă joacă un rol important. Dar nu şi dacă au un conţinut ridicat de zahăr. „Atunci cînd vrei să slăbeşti, toate lichidele vor fi îndulcite cu îndulcitori necalorigeni. Atenţie însă, pe piaţă sînt şi astfel de produse care au un conţinut caloric ridicat, astfel se recomandă citirea cu atenţie a etichetei”, subliniază specialistul în nutriţie.

Şi fructele îngraşă

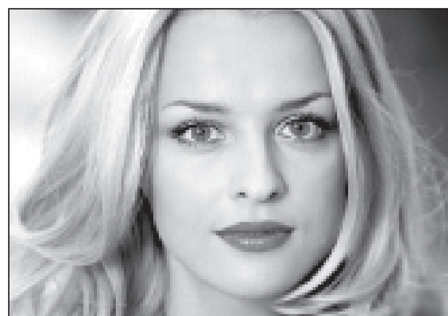
Medicul Berbece atenţionează asupra conţinutului caloric ridicat pe care îl au anumite fructe. Astfel, concepţia potrivit căreia fructele nu îngraşă este eronată. „Fructele conţin fructoză, iar pacienţii trebuie să aibă grijă ce mănîncă, mai ales cînd ţin cură de slăbit. Recomand cu moderaţie fructele oleaginoase, printre care migdalele, nucile sau alunele, deoarece 100 de grame au un conţinut caloric ridicat, de pînă la 600 -700 de kilocalorii”, spune specialistul.

În plus, merele şi gutuile fac parte din categoria fructelor sărace în kilocalorii. 100 de grame de astfel de fructe conţin 10 grame de glucide şi 40 de calorii. Astfel, un kilogram de gutui ajunge cam la 400 de calorii. La polul opus se află aşa-numitele fructe dulci – bananele şi strugurii. Un kilogram de banane poate ascunde pînă la 800 de kilocalorii.

Caleidoscop

Clasamentul celor mai sexy femei din Moldova

În luna martie, cititorii revistei „VIP magazin” au primit cadou suplimentul „50 cele mai sexy femei ale Moldovei”. Clasamentul

a fost realizat pe baza unui sondaj – timp de o lună, vizitatorii site-ului www.vipmagazin.md au votat cele mai sexy femei ale Moldovei, dintr-o listă de 50 de doamne şi domnişoare.

Iată cine sînt primele 10 „cele mai sexy femei ale Moldovei” în versiunea revistei „VIP magazin”:

1. Natalia Cheptene. Prezentatoare PRO TV Chişinău
2. Elena Voscoboinic. Dansatoare, premiul special „Dansez pentru tine”
3. Vera Terentiev. Prezentatoare NIT
4. Angela Gonţa. Prezentatoare PRO TV Chişinău
5. Lily Lozan. Animatoare KISS FM
6. Natalia Gordienco. Interpretă
7. Natalia Barbu. Interpretă
8. Albina Platonov. Prezentatoare PRIME
9. Natalia Morari. Jurnalistă
10. Irina Cojocaru. Model

O moldoveancă a devenit donator de organe pentru patru italieni

Moldoveanca de 44 de ani care a murit în Italia din cauza unei hemoragii cerebrale a devenit donator de organe pentru patru cetăţeni italieni.

Coordonatorul reţelei de donatori şi transplanturi din Italia, Paolo Lopane, a declarat că „gestul moldovencei este încă un exemplu cînd donatorii de organe lărgesc hotarele”, scrie publicaţia italiană „Libero-News”.

Medicul italian şi-a exprimat recunoştinţa faţă de rudele moldovencei decedate, care au acceptat ca să fie extirpate organele necesare.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova, Uniunea Juriştilor din Moldova
Redactor-şef: Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Stelina CIOBANU, Lilia STRÎMBANU,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Gheorghe CHIRIŢĂ
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacţiei:
MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei. Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia “Prag-3”.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 691